

ze země. Administrátorovi připomínali, že i husitská církev má ve straně podjednou nepřítel a nabízeli případné spojení Jednoty se stranou podobojí; ovšem nadarmo. Kněží a Starší bratrští musili se krýt leckde i proto, aby nedávali příčinu k obvinění své vrchnosti, že očividně nedbá mandátu. Vcelku zůstávali u svých souvěrců v bezpečí. Někde si zaměřovali působit, aby nebyli snadno poznáni. Pokud se v těch letech osobní činnosti mezi Bratřími musili vzdát vůbec, ospravedlňovali své jednání, že se neukrývají tak pro zachování svého života, jako aby Jednota nebyla zbavena svého kněžství. Ostatně církevní život neustával, třeba musil probíhat na venek nenápadně.

Úzká rada se soustředila na Moravě. Ale B. Lukáš po většinu času zůstával v Mladé Boleslavi nebo v okolí. Poněvadž pak Bratři rozuměli všemu, co se proti nim dalo, tak, že je rukou nepřítel trestá a třibí Bůh, rozeslali Starší sborům a zvláště kněžím naléhavé *pastýřské listy*, jimiž vedli všechny k trpělivosti a zejména ku pokání [1510]. List kněžím určený byl pojat mezi dekrety, jimiž se mají kněží řídit [D 135–139]. Starší tu oznamují, že se na společné schůzi sami s pokáním poznali ve mnohém zanedbání povinností a vybízejí každého kněze, aby posoudil, zda vedl lid dosti věrně a zda byl údem sboru dobrým příkladem. Ve všech poznanych nedostacích má se napravit. V ujištění, že Jednota je přese všechny své stíny na cestě pravdy zřízeného spasení, vybízejí ho k horlivé věrnosti a k jednomyslnosti s Jednotou — jinak by se ho musili odříci.

List skrze kněze zároveň sboru poslaný měl být nejprve uveden ve známost pomocníkům [sborovým soudcům], aby se připravili k jeho uvedení ve skutek. Vedle obecné výzvy ku pokání čte se v něm obsáhlá výzva k nápravě všech stavů v Jednotě. Byl to opět B. Lukáš, jenž tu projevil svou pastýřskou moudrost, rozhodnost i silnou lásku pronikavou kritikou oblevení ve zbožnosti, které se v lidu Jednoty projevuje, „jediné když nějaký pokojíček a odhliveníčko [úlevu] Pán Buoh dá, tak aby jako z bůře a náramné nechvilé slunce zahulené se prohulilo, ano ihned myslí změnění ukazuje bezpečnost... a ihned z toho zbuzení k žádostem zemských věcí“. Ale Bůh chce mít Jednotu

útočištěm místem jejich údů i těch, kdo do ní mají vejíti. Zdali tu není na místě Boží soud, začínající se právem od strážných domu, Starších a kněží, ale týkající se všech Bratří? Je důkazem, že Bohu na „Jednotě této“ záleží. „A poněvadž... Buoh miluje tuto Jednotu, již hrozí kosířem [vinařským nožem] svého pokušení a jako milostivý otec drže nad námi metlu, pohruožky činí a málo skrze moc světa pomrskává, otcovskou milostí veden jsa, zadržuje i ukazuje nám, abychom bázeň jeho majec nemilovali světa ani těch věcí, jenž na světě jsú“.

Lukáš se v tomto listě obrací zvláště přísně na adresu vrchností přijatých do Jednoty. „Jsú-li kteří urození, ač nemnozí, ti uvedou za sebú do Jednoty světské vysokosti, jakoby bohové býti měli a nětco více vzieti za svá urozenie než jiní v duchovenství. A neznají, že jsú biednější než neurození a nebezpečnější [t. j. ve větším nebezpečí], i nebezpečnosti uvozující... A aby byli šanováni, tak aby jim nebylo nic k lehkosti mluveno neb činěno. Pakli kto co die, chudý zvlášť a neurozený na skále té, kdež ptáci ti mají rodu svého hniezda, tu aby chlapování [nadávání do chlapů] bylo potupné a zlosti vyplnění rozličné, nepamatující na řeč sv. Jakuba [1, 9 n.]: „Chlubiž se bratr pokorný v povýšení svém a bohatý v ponížení“, to jest, že jej Pán Buoh k ponížení přivedl, aby milosti došel, aneb chudého nad něj povýšil. Pakli mocný přijde, na ratolestech pod stínem zrna horčičného odpočinúti bude chtieti... řiedký se najde, aby se skutečně odřekl pýchy...“; trvá na výsadách svého stavu s útliskem chudých poddaných. „A zprávce [duchovní] vida to, neříkaj nic; pakli dieš, odpověď mieti budeš, neb že ty tomu nerozumieš, aneb se pleteš v světské věci, aneb tě oklade nemožnostmi svými a potřebami [zahrne tě výklady o tom, co nemůže a co potřebuje], až i ty s ním musíš se vyvesti z řečí Božích.“ Tak si omluví potřebu své nekárané čeledi, přepych u svého dvora, nemožnost činiti dobře chudým. Lakomý pán si zjedná úředníka [správce], který by mohl lidi všudy projíti, a měl-li by co chudý bez platu, aby na to uvedl plat. Aneb chtě rybník dělati, mají-li lidé jakú lúčku neb palúček, aby jim zodjímal a ukázal [výměnou vykázal] jim kdesi cosi, aneb dal